

4.5

Moření

Různé druhy dřeva se mohou zušlechtit, zesílit jejich typický charakter, barevně je změnit a současně je chránit. K tomu slouží moření. Surové dřevo důkladně vyčistě-

te dříve nežli je budete mořit. Skvrny od prachu, klišu, nečistot a smoly lze vyčistit teplou vodou a jádrovým mýdlem. Náhražka terpentinu rozpustí i velké a silné skvrny. Dřevo kartáčujte vždy ve směru vláken.

Namáčení

Namokření mýdlem zvlhčí dřevo a dřevěná vlákna nabobtnají. Je to důležité pro to, aby se vyrovnaly drobné struktury dřeva. Při čištění resp. namáčení dávejte pozor na to, aby byla všechna místa rovnoměrně navlhčena. Přebytek vlhkosti odsajte nejlépe vyždímanou houbou. Pozor: dřevo musí být po namáčení opět znovu zcela suché, dříve nežli můžete pracovat dále.

Broušení

Po vysušení se dřevo brousí. Čím jemnější je broušení, o to hladší bude povrch. Postupujte ve třech krocích: hrubé broušení (brusný papír se zrnitostí 120), střední broušení (zrnitost 150) a jemné broušení (zrnitost 180). Pracujte ručně pomocí brusného špalíku. Postupujte lehkým tlakem ve směru vláken dřeva. Brusný prach pečlivě odstraňte suchým kartáčem. Protože chceme následně mořit, zabraňte styku kůže

se dřevem, protože mastné stopy na dřevu později zanechávají skvrny.

Příprava k moření

K moření potřebujeme následující: mořící prášek nebo mořící tekutinu, štětec bez kovu, houbu, umělohmotnou mísu nebo

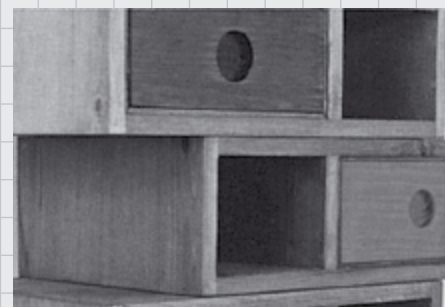
umělohmotné vědro a gumové rukavice. Jako pracovní oděv si vezměte pro jistotu dlouhou gumovou zástěru a gumové holínky. Při moření se spotřebuje velké množství mořící tekutiny, uvolněte si proto dostatečně široké pracoviště a zakryjte podlahu např. pilinami nebo novinovým papírem. To uspoří zlobení se stříkanci a stékající mořící tekutinou. Pokud je to možné, provádějte moření ve volném prostoru nebo při otevřeném

okně. Použijte mořidla, která nejsou na bázi chromových solí, ty by mohly poškodit vaše zdraví.

Mořidla na dřevo existují v mnoha barevných odstínech: světlá a tmavá, silná nebo jemná, podle vašeho vkusu. Mořidla jsou

k dostání kapalná nebo ve formě prášku. Mořící prášky se rozpustí podle návodu na obalu v čisté vodě a mořící kapalina je pak připravena pro použití. Při silně smolovaných dřevích, jako např. borovice, modřín a smrk, budete muset případně před mořením

odstranit smolu speciálním odsmolovačem, jinak by zanechávala smola skvrny na povrchu dřeva. Každé dřevo reaguje na mořidlo jinak. Proto si napřed udělejte zkušební nátěr a podívejte se, zdali se vám výsledek líbí.

Nanášení mořící tekutiny

Moření provádějte velice rychle. Mořidlo nanášejte sytě štětcem bez kovu, tekutinu okamžitě rozetřete. Připravte si dostatek mořící tekutiny. Stojící díly se zásadně zpracovávají odzodla nahoru. Tím nedochází ze stékajícího mořidla k dvojitému nátěru, protože by mohl ihned zaschnout. Řezné hrany přijímají mořidlo silněji a budou proto tmavší. Tip: hrany navlhčete napřed vodou, pak docílíte rovnoměrného pracovního výsledku.

Pokud, navzdory namáčení a broušení, přesto dojde při práci ke skvrnám, odstraňte je, pokud je mořidlo ještě vlhké. Skvrny odbruste a ještě jednou je přetřete.

Pokud se mají zpracovat související plochy, doporučuje se, aby moření prováděla stejná osoba, protože při moření se ukáže osobní „rukopis“.

Mořidlo nanášejte ve směru vláken

Tipy od profesionála

dřeva, aby mohla tekutina proniknout do každého póru dřeva. Dávejte pozor na to, abyste nenanášeli mořidlo příliš pomalu a v příliš slabých páslech. Stékající mořící kapalina zanechává viditelné stopy. Přebytečné mořidlo vysajte po několika minutách pomocí utěrky, nepouštějící vlas, nebo houbou a to ve směru dřeva.

Mořením lze přírodní odstíny dřeva zintenzivnit, nebo světlé odstíny dřeva nabarvit tmavěji. Přitom si ponechává dřeva svou zvláštní charakteristiku, protože mořidlo zůstává transparentní. Veškeré druhy dřeva, kromě modřínu, lze vysloveně dobře mořit. Namořené plochy dřeva můžete dále zušlechtit dvěma způsoby: navoskováním nebo natřením základním nátěrem a následným matováním. Tím získá dřeva přírodní krásný lesk.

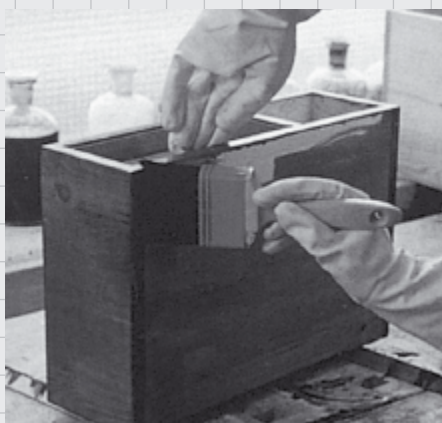
Voskování a olejování

Pokud ošetříte mořené plochy dřeva

woskem nebo olejem, získají tak ochranu a lesk. Máte výběr mezi kapalným voskem, který je transparentní a je k dostání pigmentovaný, nebo pevným voskem. Pro hračky použijte pouze vosk, který je vyrobený z přírodních součástí. Vosk má tu výhodu, že nebrání „dýchání“ dřeva. Vosk nanášejte měkkou bavlněnou utěrkou nepouštějící vlas ve směru dřevěných vláken. Pro tekutý vosk můžete rovněž použít štětec.

Intenzita barevných vosků se zvýší vícenásobným nanesením. Typický voskový lesk lze zesílit tím, že plochu po vyschnutí vyleštíte měkkou utěrkou. Ošetření voskem by se mělo čas od času obnovit, protože účinek polevuje.

Pomocí takového oleje, který byl původně vyvinut pro teakové dřeva, můžete dodat jiným druhům dřeva transparentní ochranu a lesk. Naneste jej sytě pomocí Iněné utěrky a rozetřete je následně pečlivě. Po vyschnutí přebrouste povrch jemným brusným papírem

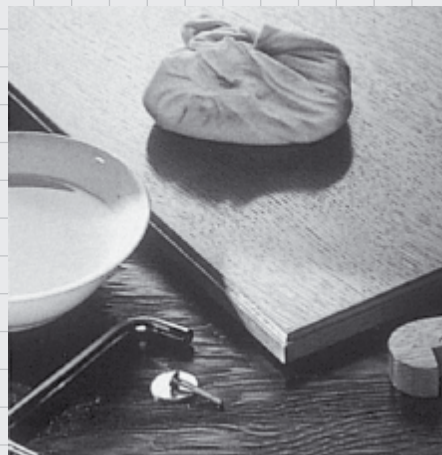
(zrnitost 240 - 280). Důkladně odstraňte brusný prach a opakujte ošetření olejem.

Základní nátěr a matování

Dříve nežli budete mořené dřeva matovat, musí být opatřeno základním nátěrem. Základní nátěr naplní póry a postará se tím o hladký povrch. Základní nátěr nanášíme plochým lakovacím štětcem přímo na povrch dřeva. Pokud je základní nátěr suchý, vybruste jej velice jemným brusným papírem (zrnitost 240–280).

Nyní začněte matovat pomocí měkkého kousku látky (zmučlaná bavlněná utěrka).

Dávejte pozor na to, aby neměl povrch kousku látky žádné záhyby. Matování provádějte pruh po pruhu ve směru vláken. Každým dalším nanesením získává dřeva více lesku, lesk dřeva si určujete sami.

Co potřebujete?

- Pro přípravu:** kartáč, houba, brusný papír
- Pro nanášení mořidla:** štětec bez kovu
- Pro zušlechtnění:** vosk nebo olej, bavlněná utěrka, základní nátěr, matování